

Визначення вмісту флавоноїдів у траві *Orthilia secunda* (L.) House

Голінченко Л.В., Очкур О.В., Гончаров О.В.

Національний фармацевтичний університет

Кафедра фармакогнозії

(м. Харків, Україна)

alex.o4kur@gmail.com

Orthilia secunda (L.) House (ортилія однобока) – багаторічна трав'яниста рослина родини *Pyrolaceae* (грушанкові), поширена в холодному та помірному поясах Європи та Азії, переважно у лісових фітоценозах. Зустрічається майже по всій території України, окрім Півдня; у ряді областей має статус регіональної рідкісної рослини.

У народній медицині багатьох країн світу трава *O. secunda* здавна використовується як протизапальний, ранозагоювальний, кровоспинний, діуретичний засіб; особливо часто застосовується при запальних гінекологічних захворюваннях та порушеннях менструального циклу. Екстракти трави ортилії однобокої в експериментах виявили антиоксидантну, мембраностабілізуючу, протизапальну, спазмолітичну, жарознижувальну, анальгетичну, антимікробну, седативну, діуретичну, а також гонадотропну види активності [2-3].

За даними наукових першоджерел, основними біологічно активними речовинами трави ортилії однобокої є іридоїди, фенольні глікозиди арбутин і метиларбутин, кумарини, флавоноїди, дубильні речовини, аскорбінова кислота, органічні кислоти, а також мікроелементи [1-2]. Багатий склад БАР, великий ареал і різноманітність біологічної активності трави *O. secunda* свідчать про перспективність вивчення цієї сировини з метою створення лікарських засобів.

Метою нашої роботи стало визначення вмісту флавоноїдів у зразках трави ортилії однобокої, заготовлених у мішаному лісі поблизу м. Буча Київської області влітку 2020 р. на різних стадіях вегетації.

За результатами попереднього скринінгу за допомогою фітохімічних реакцій ідентифікації у досліджуваних зразках сировини встановлено наявність флавоноїдів, іридоїдів, простих фенолів, кумаринів та дубильних речовин. Методом тонкошарової хроматографії у порівнянні із достовірними зразками ідентифіковано кемпферол, кверцетин та рутин.

Кількісний вміст флавоноїдів визначали методом диференційної спектрофотометрії в перерахунку на рутин та абсолютно суху сировину у етанольних (70%) екстрактах трави *O. secunda*. Встановлено, що максимальну кількість флавоноїдів сировина містить на стадії бутонізації та початку цвітіння – $2,95 \pm 0,07\%$. Деяко менший вміст флавоноїдів зафіксовано на стадії масового цвітіння – $2,86 \pm 0,07\%$ та вегетації (за 10-14 днів до початку цвітіння) – $2,82 \pm 0,06\%$, мінімальний – у фазі плодоношення – $2,69 \pm 0,04\%$.

Література:

1. Harborn J.B., Williams C.A. A chemotaxonomic survey of flavonoids and simple phenols in leaves of the Ericaceae // Bot. J. Linn. Soc. 1973. V. 66. Pp. 37–54.
2. Ботоева Е.А., Ломбоева С.С., Бураева Л.Б., Чукаев С.А. Химическое и фармакологическое исследование ортилии однобокой *Orthilia secunda* (L.) House // Сибирский медицинский журнал. 2003. № 1. С. 69–71.
3. Ломбоева С.С., Оленников Д.Н., Танхаева Л.М. Фармакогностическое исследование надземной части ортилии однобокой (*Orthilia secunda* (L.) House). Химия растительного сырья. 2010. № 1. С. 109–114.